

Underlag inför avgränsningsområdet om utformningen av miljökonsekvensbeskrivning för Säverstaverket

Nicole Johansson

2023-06-22

Reviderad 2023-11-01

Innehåll

1. Administrativa uppgifter.....	2
2. Inledning.....	3
3. Verksamhetens utformning och omfattning	4
3.1 Fjärrvärmenätet.....	4
3.2 Säverstaverket.....	5
3.3 Bränslet.....	6
3.4 Planerad ändring.....	6
4. Byggnations och rivningsarbeten	7
5. Verksamhetens lokalisering.....	7
6. Miljöns känslighet i områden som kan tänkas bli påverkade.....	8
7. Vad i miljön som kan antas bli påverkat	9
7.1 Utsläpp till luft.....	9
7.2 Utsläpp till vatten.....	9
7.3 Kemikalier.....	10
7.4 Buller och lukt.....	10
7.5 Transporter.....	11
7.6 Avfall	11
8. Betydande miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra	11
8.1 Resursförbrukning.....	11
8.2 Luftemissioner	12
8.3 Utsläpp till vatten.....	12
8.4 Buller och lukt.....	13
8.5 Nedskräpning och damning	13
8.6 Avfall och restprodukter	13
8.7 Olyckshändelser och andra oavsiktliga händelser	13
9. Planerade åtgärder för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa negativa miljöeffekter	14
10. Bedömning om verksamheten kan antas ha betydande miljöpåverkan	14
11. Genomförande av samråd	15
12. Innehåll i ansökan (Ansökan, Teknisk beskrivning, MKB)	16

1. Administrativa uppgifter

Uppgifter om verksamhetsutövaren:	
Verksamhetsutövare:	Bollnäs Energi AB
Organisationsnummer	556712-5314
Verkställande direktör	Mikael Strandberg
Uppgifter om verksamheten	
Anläggningsnummer	2183-155
Anläggningsnamn	Säverstaverket
Ort	821 30 Bollnäs
Besöksadress	Myrbäcksgatan 18
Fastighetsbeteckning	Städet 7
Kommun	Bollnäs
Huvudbransch och kod	90.211-i gäller för avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
Övriga branscher och koder	90.210-i gäller för samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår 40.50-i gäller för anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt.
EPTR	1.(C) värmekraftverk och andra förbränningsanläggningar
Tillsynsmyndighet	Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Koordinater för anläggningens mittpunkt	N/S 6803025. O/V 1530666
Kontaktperson för miljöfrågor:	Nicole Johansson nicole.johansson@bollnasenergi.se 0278-254 70
Tillsynsmyndighet	Länsstyrelsen Gävleborg
Tillståndsmyndighet	Miljöprövningsdelegationen

2. Inledning

Bollnäs energi AB har påbörjat ett samråd inför ansökan enligt 9 kap. miljöbalken om förändrad verksamhet vid Säverstaverket, Myrbäcksgatan 18, Bollnäs kommun. Avsikten då var att ansöka om ett tidsbegränsat ändringstillstånd enligt miljöbalken. Ansökan är ännu inte inlämnad och bolaget avser att i stället för ett tidsbegränsat ändringstillstånd, ansöka om ett ändringstillstånd som gäller tills vidare.

Ändringen avser en ökning av den producerade energin till 250 GWh då vårt nuvarande tillstånd enligt miljöbalken från 2008-03-19 innehåller en begränsning till 210 GWh per år.

Under de senaste åren har bolagets energiproduktion närmast sig begränsningen om 210 GWh, dock utan att överskrida total mängd tillförd avfallsbränsle och installerad tillförd effekt. Bestämmelsen i tillståndet om en maximal årlig energiproduktion begränsar bolagets produktion av energi vilken till stor del utgör fjärrvärmeförsörjningen i Bollnäs tätort. Villkoret om energiproduktion riskerar att överträdas ett kallt år samt medför att bolaget inte har möjlighet att erbjuda några fler större kunder anslutning. En begränsning av den totala energiproduktionen är också en begränsning av möjligheten att producera planerbar el.

Säverstaverket har enligt Miljöbalken tillstånd att inom fastigheten Städet 7 bedriva verksamhet för produktion av fjärrvärme, ånga och el. Verksamheten begränsas i sitt tillstånd till att omfatta en total installerad effekt av 112 MW samt en maximal årlig energiproduktion av 210 GWh och förbränning av högst 80 000 ton avfallsklassat bränsle.

På Säverstaverket finns sammanlagt 6 förbränningsenheter, två fastbränslepannor med en installerad tillförd effekt på 14,1 MW per panna samt en fastbränslepanna med en installerad tillförd effekt på 31,1 MW. Därutöver finns två oljepannor med en installerad tillförd effekt på 11,1 MW vardera, samt en oljepanna med en installerad tillförd effekt på 27,8 MW. Fjärrvärmenätet är inte föremål för prövning men finns med i underlaget eftersom Säverstaverkets produktion i huvudsak baseras på att förse nätet med den värme som kunderna efterfrågar.

Detta samrådsunderlag är ett led i den samrådsprocess som föregår upprättande och ingivande av miljökonsekvensbeskrivning och ansökan om tillstånd enligt miljöbalken. Syftet med samrådet är att alla som berörs av åtgärden ska ha möjlighet att komma till tals och kunna påverka kommande beslut och lämna synpunkter som bolaget kan ta hänsyn till i det fortsatta arbetet med ansökningsunderlaget.

3. Verksamhetens utformning och omfattning

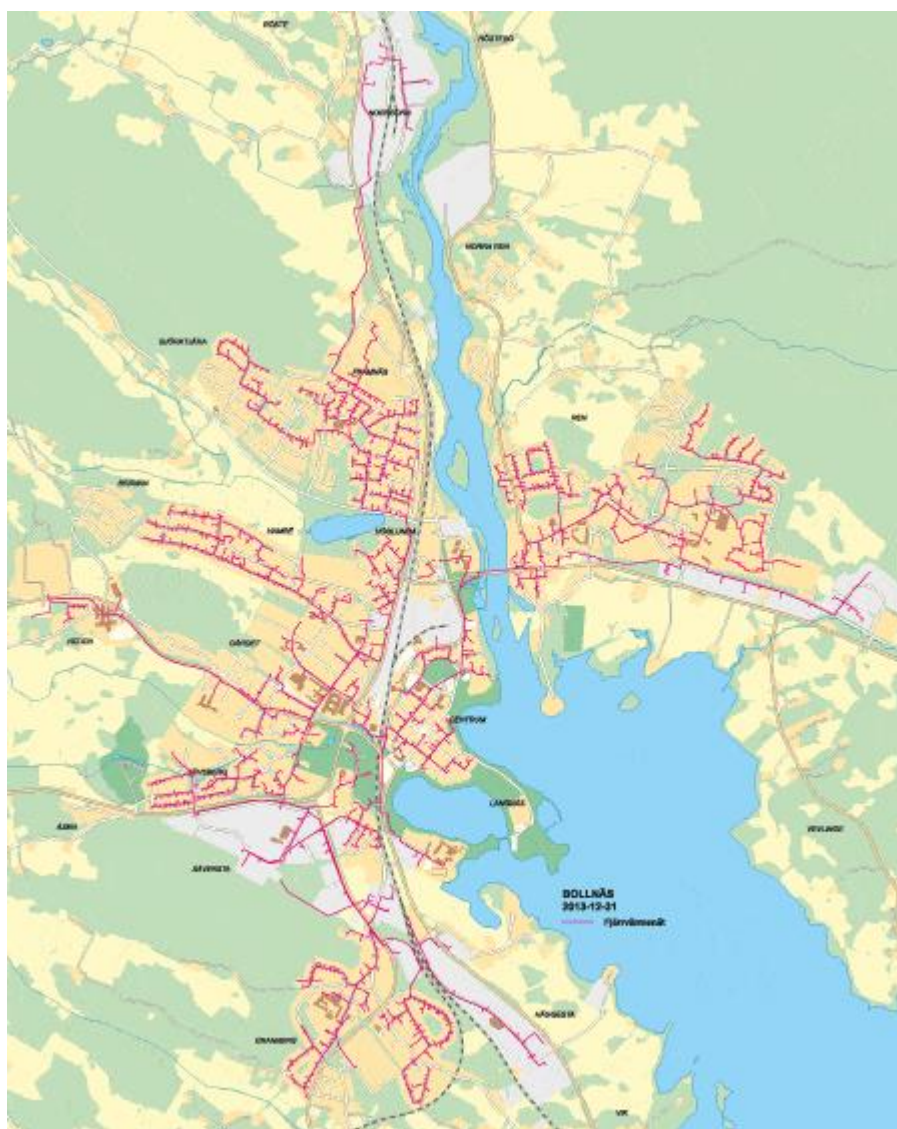
Säverstaverket ägs av Bollnäs Energi AB som är ett aktiebolag ägt till 100% av Bollnäs Stadshus AB och ingår i Bollnäs kommuns koncern. Bolaget övertog fjärrvärmeverksamheten inklusive Säverstaverket den 1 januari 2007.

3.1 Fjärrvärmenätet

Utbyggnaden av fjärrvärmenätet började redan på 70-talet och byggs succesivt på. Nätet har byggts ut sedan tillståndsansökan gjordes och uppgår för närvarande till en längd av 93,3 km och i dagsläget finns 1 439 anslutningspunkter. Fjärrvärmen levereras bland annat till villor, kommunens anläggningar, kyrkan, sjukhus och vårdinrättningar, industrier och hyresfastigheter.

För att nå en hög leveranssäkerhet finns två huvudledningarna från Säverstaverket, för att höja säkerheten ytterligare finns även två reservcentraler i form av oljeeldade pannor kopplade till nätet. En på Heden i närheten av sjukhuset och en på Ren, i närheten av Höghamarskolan. Dessa har till uppgift att leverera värme vid eventuellt haveri vid Säversta eller på nätet. Normalt startas dessa endast för lagstadgad kontroll.

Behovet av värme varierar över årets månader och även mellan olika år. Effektbehovet på nätet är direkt kopplat mot utomhustemperaturen.

Figur 1 Visar fjärrvärmenätet i Bollnäs

3.2 Säverstaverket

Säverstaverket togs i drift 1983. Det är en produktionsanläggning för fjärrvärme och sedan december 2011 produceras även el då ett nytt kraftvärmeblock togs i drift. Verksamheten består av bränslemottagning, pannor, turbin och generator, rökgasreningsutrustning, vattenrening, askhantering, ackumulator och fjärrvärmekylare.

Fastbränslepannorna består av två samförbränningsanläggningar och en kraftvärmepanna som är klassad som avfallsförbränningsanläggning. Effekten från avfallsförbränningsanläggningen kan tas ut som hetvatten och ånga för turbindrift. Dessutom finns tre oljepannor för reservkraft. Dessa klassas som separata medelstora förbränningsanläggningar. Samförbränningspannorna används sommartid när avfallspannan står för revision samt som spetslast vintertid. I dessa pannor får endast verksamhetsavfall och RT-flis eldas tillsammans med minst 30 % biobränsle.

Tabell 1 Visar en sammanställning över pannorna

Panna	Bränsle	Avgiven effekt [MW]	Installerad tillförd effekt [MW]
Panna 1 (samförbränningsanläggning)	Biobränsle, avfall	12	14,1
Panna 2 (samförbränningsanläggning)	Biobränsle, avfall	12	14,1
Oljepanna 3	Eldningsolja 1	10	11,1
Oljepanna 4	Eldningsolja 1	10	11,1
Oljepanna 5	Eldningsolja 1	25	27,8
Panna 6 (avfallsförbränningsanläggning)	Avfall	28	31,1
Totalt		97	109,3

Rökgasreningen på fastbränslepannorna består av cykloner och ett textilt spärrfilter till varje panna. Vid förbränning av avfall tillsätts kalk och aktivt kol i rökgaserna före spärrfiltren för att bland annat neutralisera försurande ämnen. I cyklonerna och spärrfiltret avskiljs framför allt stoft. Eftersom bland annat dioxin är stoftbundet sker den största avskiljningen av dessa ämnen samt tungmetaller i spärrfiltret. Dessutom sker en viss reduktion av svavel och saltsyra. Pannorna är också utrustade med en teknik för att reducera kväveoxider. Reduktionen bygger på SNCR-teknik där ammoniak doseras till eldstaden. Ammoniaken reagerar med kväveoxiderna och bildar kvävgas och vattenånga.

Sedan 2005 finns en rökgasskrubber med rökgaskondensering för pannorna. Rökgasskrubbern kan betjäna, antingen P6, eller de två äldre pannorna P1 och P2. I rökgasskrubbern avskiljs den stora mängden svavel- och saltsyra. Samtliga steg i skrubbern har fyllkroppar av materialet ADIOX för att binda dioxiner. I rökgaskondenseringen tas ångbildningsenergin i rökgaserna till vara, vilket ger upp till 5 MW i effekttillskott.

Kondensatet från skrubbern och rökgaskondenseringen renas i en vattenrening bestående av flockning/fällning, lamellseparering, sandfilter och aktivt kolfilter. Därefter leds vattnet ut i ett dagvattendike som senare mynnar ut i Varpen.

Sedan 2018 finns en fjärrvärmekylare kopplad till nätet. Den har kapacitet att kyla upp till 10 MW. Den har till syfte att effektivisera driften av P6 som är den panna som har bäst miljöprestanda och som bolaget avser att använda som basproduktion under så stor del av året som möjligt. Effektbehovet på fjärrvärmenätet varierar kraftigt under året och är direkt kopplat till temperaturen utomhus. Panna 6 kan inte gå med hur låg effekt som helst och för att undvika start- och stopp av pannan har denna kylare installerats för att kunna styra effektbehovet. Vid start och stopp av pannan används olja, installationen av kylaren har därför gjort att förbrukningen av olja för start och stopp har minskat.

3.3 Bränslet

Den största andelen av bränslet består av avfall. Avfallet består främst av kommunalt avfall från de kringliggande kommunerna. Därutöver förbränns också verksamhetsavfall och returträ som ibland benämns RT-flis. Allt avfall har krossats när det kommer till Säverstaverket, det kommunala avfallet och verksamhetsavfallet är också metallavskilt. Bränsleberedningen och mellanlagringen av avfall sker på Sävstaås avfallsanläggning.

Biobränslet består främst av biprodukter som spån, flis och bark från lokala sågverk. Oljan består av eldningsolja 1 och används vid upp- och nedeldning samt vid driftstörningar.

Bränslemottagningen för avfallet består av en ficka och därifrån går avfallet via transportörer till lagringssilos. Den sammanlagd lagringsvolym för avfall på verket är 1500 m³. Dessutom finns en lagringssilo för biobränsle med volymen 1300 m³. Asfalterade ytor finns för lagring av biobränslen på fram och baksida, där upp till 20 000 ton biobaserat bränsle får lagras.

3.4 Planerad ändring

Inga ändringar i form av ny- eller ombyggnationer planeras utan ändringsansökan avser endast en ändring av den maximala energiproduktionen i tillståndet enligt miljöbalken till kraftvärmeproduktion och förbränning av avfall (2008-03-19) från 210 GWh till 250 GWh. Detta för att tillåtligt kunna förse Bollnäsborna med värme hela året även extremt kalla år samt möjliggöra för anslutning av större kunder. Vid vår senaste ansökan låg data i Tabell 2 till grund. I Tabell 3 redovisas den produktionsvolym som bolaget anser sig behöva nyttja under de kommande 3 år. Höjningen motsvarar 19 %. De stora skillnaderna i tabellerna är:

- Nyttjandet av avfallsförbränningspanna P6 ökar med 35 GWh
- Nyttjande av hela vår tillståndsgivna mängd avfall
- Energiproduktionen i rökgaskondenseringen ökar med 12 GWh. Orsaken är att när den produktion som redovisas i tabell 1 togs fram var det inte planerat att P6 skulle anslutas till kondenseringsanläggningen vilket den blev redan från start.
- Verkningsgraderna för P1, P2 och P6 har justerats baserat på de erfarenheter som bolaget byggt upp under åren.

Tabell 2 Visar data från vår senaste ansökan 2007-01-06

Produktionsenhet	η	Prod. energi	Tillförd energi	Klassat - avfall*	Bio-bränsle*	Olja*
	%	GWh/år	GWh/år	(3,1 MWh/ton)	(2,5MWh/ton)	(11,7MWh/ton)
Oljepannor P3-P5	90	4	4,4	74 200	1100	400
Avfallsförbränningspanna P6	88	161**	183			
Samförbränningspanna P1, P2	88	41	46,6			
Rökgaskondensering		4				
Totalt		210	234	74 200	1100	400

*Angivet i ton

** Varav 30 el

Tabell 3 visar data som bolaget anser behöva under de kommande 3 åren

Produktionsenhet	η	Prod. energi	Tillförd energi	Klassat avfall*	Bio-bränsle*	Olja*
	%	GWh/år	GWh/år	(3,1 MWh/ton)	(2,5MWh/ton)	(9,95 MWh/ton)
Oljepannor P3-P5	90	1	1,1			100
Avfallsförbränningspanna P6	90	196**	218	70 000		126
Samförbränningspannor P1, P2	85	37	44	10 000	4300	14
Rökgaskondensering		16				
Totalt		250	263	80 000	4300	240

*Angivet i ton

**Varav 30 el

4. Byggnations och rivningsarbeten

Ansökan föranleder inga byggnationer eller rivningsarbeten

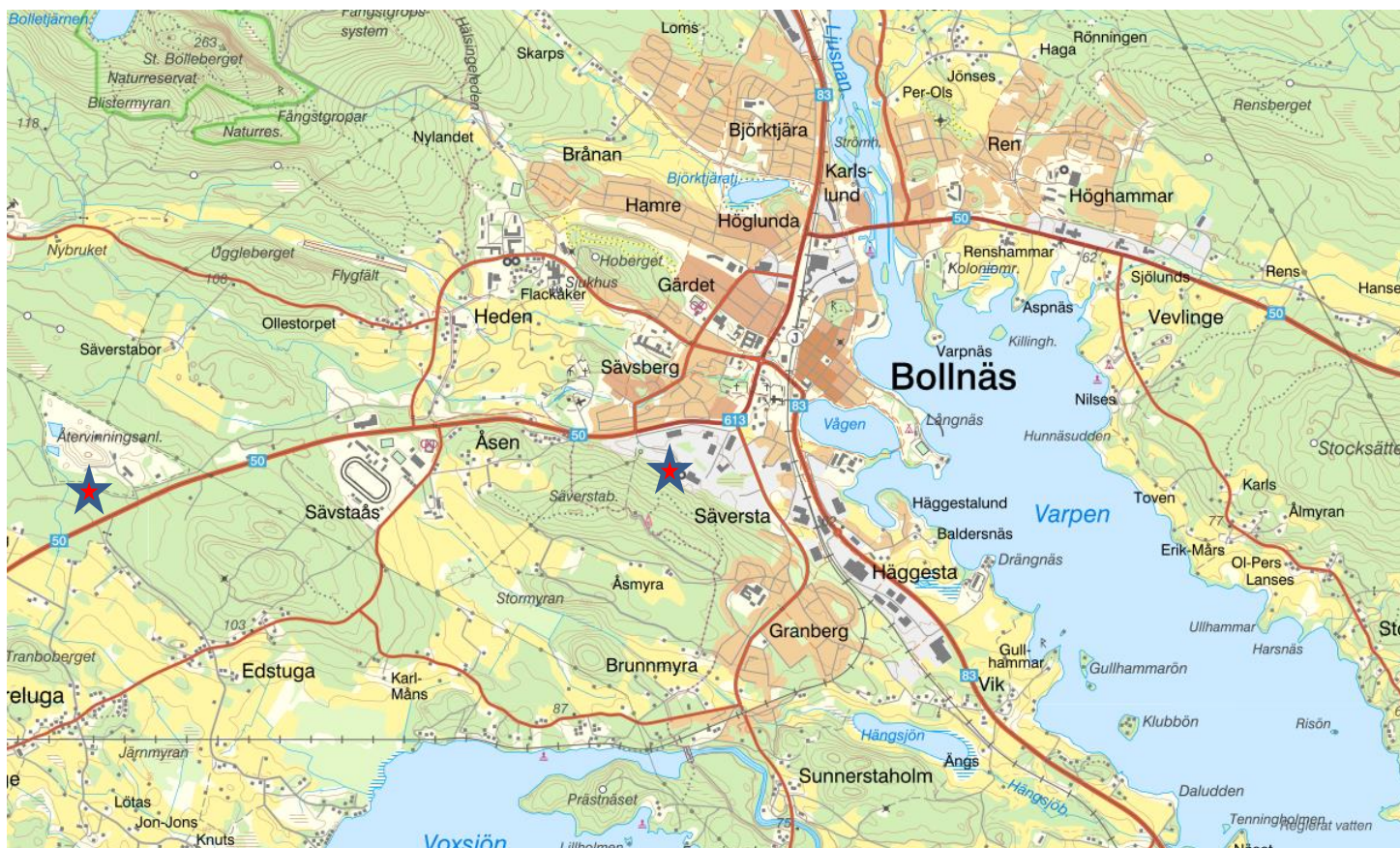
5. Verksamhetens lokalisering

Säverstaverket är beläget vid Säversta industriområde på fastigheten Städet 7. Omkringliggande bostadsområden är Granberg cirka 700 meter i sydostlig riktning från anläggningen och Säversta cirka 400 meter i nordlig riktning från anläggningen. Inom Säversta industriområde finns verkstadsinriktad verksamhet, livsmedelsindustri (charkuteri) samt bil- och detaljhandel.

Enligt gällande detaljplan antagen 2017-09-15 är området klassat för industriändamål. Detaljplanen möjliggör en utveckling av Säverstaverket och syftar till att utöka möjligheterna för bebyggelse och ytor för upplag. Enligt Översiktsplan för Bollnäs kommun, antagen 2015-12-14 ska energi från kraftvärme i kommunen öka.

6. Miljöns känslighet i områden som kan tänkas bli påverkade

Säverstaverket är placerat i Säversta industriområde. I söder angränsar verket till Säverstaberg som räknas som rekreationsområde med ett elljusspår. Längs fastighetens norra del rinner ett grävt dike som rinner ut i Varpen. I övrigt angränsar fastigheten till andra verksamheter. Närmsta bostadsområden är Sävsberg norr på ett avstånd om cirka 400 meter och Granberg 700 meter åt sydost. Riksväg 50 och 83 passerar tätorten och trafiken genererar cirka 70 % av kvävedioxidutsläppen i kommunen. Sedan fjärrvärmen introducerades har luften i tätorten förbättrats i och med att utsläppen från låga skorstenar då minskade. (<https://bollnas.se/bygga-bo-och-miljo/boendemiljo-buller-luftkvalitet/luften-utomhus> 20230512).

Figur 2 Karta som visar placeringen av Säverstaverket vid stjärnan till höger på Säversta industriområde. De närmsta bostadsområdena är Granberg och Sävsberg. Stjärnan till vänster visar BORABs återvinningsanläggning där avfallet mellanlagras och behandlas inför energiåtervinningen.

https://extgeodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/?query=188949668_GeodataKatalogen_DefaultUser_urlparam&site=DefaultUser&loc=sv&SplashScen=no

7. Vad i miljön som kan antas bli påverkat

Ansökan omfattar endast en mild höjning av produktionstaket.

Negativa miljöaspekter till följd av verksamheten är främst emissioner till luft från förbränning och transporter, men även emissioner till vatten, uppkomst av buller och avfall samt förbrukning av bränsle, el och kemikalier. I följande avsnitt ges en översiktlig redovisning av miljöpåverkan m.m. från den ansökta verksamheten. En mer ingående redogörelse kommer att ges i tillståndsansökan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. För att säkerställa att verksamhetens gällande villkor uppfylls utförs kontinuerlig och periodisk mätning för att följa upp emissioner till luft och vatten. Genom den kontinuerliga uppföljningen kan åtgärder vidtas förebyggande för att innehålla gällande villkor och begränsningsvärden. Om ett överskridande ändå skulle ske vidtas åtgärder för att avhjälpa problemet.

7.1 Utsläpp till luft

Emissioner till luft uppstår främst i form av rökgaser vid förbränning av bränslen för produktion av fjärrvärme och el samt vid transporter till och från anläggningen. Rökgaserna emitteras via skorstenar som är ca 65 meter höga. Föroreningar i luftemissioner från förbränningen är främst i form av koldioxid, kväveoxider, stoft, svaveldioxid, väteklorid och metaller. Utsläppen förväntas öka marginellt vid produktionshöjningen. Planen är att kunna använda P6 under fler driftsdygn, denna panna har bättre miljövärden än de äldre pannorna. Hur mängden emissioner till luft kommer påverkas kommer presenteras vidare i ansökningshandlingarna, en initial beräkning baserad på siffror från förra ansökan har tagits fram och presenteras i tabell 4.

Automatiserad mätutrustning vid fastbränslepannorna finns för mätning av kväveoxider (NO_x), kolmonoxid, stoft, ammoniak, TOC, väteklorid och svaveldioxid i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter SFS 2013:253 och består av utrustning från SICK och ABB.

Tabell 4 visar dels beräkningar från ansökan som gjordes 2008 i 210-alternativet, samt en beräkning för 250-alternativet som bygger på samma data som vid ansökan 2008. Däremellan redovisas utsläppsdata från respektive år.

Emission	Enhet	210-alternativet	2020	2021	2022	250-alternativet
Producerat	GWh	210	197	219	200	250
Dioxin	g/år	0,03	0,0013	0,0006	0,0021	0,03
Kvicksilver	g/år	1500	39,4	80	138	
Ammoniak	ton/år	1,5	1,8	3,3	1,9	1,7
Kväveoxider	ton/år	38	40	47	44	40
Svaveldioxid	ton/år	23	3,7	1,02	0,7	26
Stoft	ton/år	1,6	0,12	0,14	0,23	1,7
Väteklorid	kg/år	1500	211	481	888	1700

7.2 Utsläpp till vatten

Från Säverstaverket finns tre utgående vattenströmmar:

Sanitärt avloppsvatten

Avloppsvatten från personalutrymmen och vatten som kan vara förorenat med oljehaltigt leds via det kommunala spillvattennätet till Häggesta reningsverk. Vatten som riskerar att vara förorenat med olja passerar först en klass 1-oljeavskiljare liksom kylvatten från avspänningskärlet.

Kondensat

Kondensering av rökgasens fukt ger energi som tillförs fjärrvärmenätet. Mängden renat kondensat beräknas vara 1,5 - 2,0 m³ per MWh producerad värme. Kondensatet släpps efter rening ut i diket i fastighetens norra del. Utförligare redovisning av koncentrationer kommer redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Dagvatten

Utgörs av regnvatten från tak och anläggningens markområde som samlas upp via ett rörsystem i marken och avleds till det dike som rinner förbi i fastighetens norra del. Stora delar av fastighetens yta är hårdgjord eller bebyggd. Partiet ner mot diket i norr är beväxt med buskar och lövträdsvegetation. Det beväxta partiet utgör en viktig skyddszon för att förhindra att partiklar når diket. Bränslet lagras inomhus eller på hårdgjord yta därav bedöms risken för förorening för mark och vatten från dessa som låg.

7.3 Kemikalier

Säverstaverket använder ett flertal kemiska produkter. Nedan kan lagringsvolym och uppskattad årsförbrukning ses, kemikalieförbrukningen beräknas öka marginellt.

Tabell 5 visar lagringsvolym och ett medelvärde på de senaste tre årens årsförbrukning.

Produkt	Lagringssätt	Lagringsvolym	Årsförbrukning
Natriumklorid	Säck	2 ton	4 ton
Natriumhydroxid 50%	Dubbelmantlad cistern och 25-liters dunk på spilltråg	15 m ³	35 ton
Svavelsyra 96%	Dubbelmantlad cistern, inomhus	9,9 m ³	10 m ³
Järnklorid 43% (Fällning)	Invallad tank	2 m ³	10 m ³
HM+ (Fällning)	Invallad tank	2 m ³	6 ton
Magnaflock (flockning)	Invallad dunk	60 l	5 kg
Ammoniak (NO _x -reduktion)	Dubbelmantlad cistern utomhus	62 m ³	250 ton
Eldningsolja E01	Dubbelmantlad cistern utomhus	200 m ³	250 m ³
Kalk	Cistern	15 m ³ 45 m ³	550 ton
Aktivt kol	Cistern	15 ton	18 ton
Sand	Cistern	50 m ³ 30 m ³	1 400 ton

7.4 Buller och lukt

Bullerkällorna vid Säverstaverket utgörs bland annat av fläktar, askutlastning, maskiner och tunga transporter. Avståndet till närmaste sammanhållna bebyggelse är cirka 400 meter.

Bullermätningar i ett antal mätpunkter nära anläggningen och vid bostadsområdena genomförs med några års mellanrum. Dessa har varit under villkoren.

Transporter till och från anläggningen kommer öka marginellt men dessa sker dagtid så ingen större påverkan kommer ske på bullernivåerna. Inga klagomål har mottagits gällande buller.

Hantering av bränslen som innehåller lätt nedbrytbart material har förutsättningar att generera lukt. För att motverka detta mellanlagras inget kommunalt avfall utomhus vid Säverstaverket. Lukten har på senare år minskat i anläggningen efter att matavfallet har börjat sorteras för sig. Allt kommunalt avfall hanteras vid Sävstaås avfallsstation och vid Säverstaverket mottas endast de mängder som kan lagras i slutna silos. Den lagring av biomassa som sker vid Säverstaverket innebär att en viss trälukt kan uppstå i omgivningen då flisen från högarna hanteras.

7.5 Transporter

Till och från Säverstaverket sker enbart transporter per landsväg. Den stora transportvolymen utgörs av inkommande leveranser av bränsle. I övrigt sker även leveranser av kemikalier och andra varor samt borttransport av avfall och då främst aska. Avfallsbränslet transporteras från Sävstaås avfallsstation till Säverstaverket avståndet är ca 4,4 km. Totalt kommer 9 000 ton per år mer fastbränsle att förbrukas i det nya 250 GWh alternativet jämfört med 210 GWh alternativet. Det innebär ett ökat transportarbete i form av transporter till anläggningen. Klassat avfall transporteras till anläggningen i bilar som har kapaciteten 15 ton. Biobränsle transporteras till anläggningen i bilar med kapaciteten 40 ton. Sammantaget ger det en ökning om knappa 500 transporter per år vilket i snitt ger 2 transporter mer per dag. I 210 GWh alternativet är antalet bränsletransporter till anläggningen cirka 5 000 per år.

7.6 Avfall

Avfall som uppkommer inom verksamheten är främst förbränningsrester som flygaska, bottenaska och slam men även metallskrot och spillolja. Bottenaska matas ut tillsammans med sand från eldstaden till en container och transporteras bort med lastbil. Flygaska överförs med hjälp av tryckluft till en flygaskosilo som bulkbilar tömmer. Askmängden förväntas öka något men inga ändringar bedöms behövas för askhanteringen. Farligt avfall lagras inomhus och invallat på uppmärkt plats, övrigt avfall lagras i uppmärka behållare som finns utplacerade inom anläggningen. Mängden avfall, utöver aska, bedöms inte öka till följd av planerad verksamhet.

8. Betydande miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra

Hur möjligheter att uppnå miljömålen kan komma att påverkas av den planerade verksamheten utreds vidare i ansökningshandlingarna.

8.1 Resursförbrukning

Verksamhetens förbrukning av resurser utgörs främst av bränsle, el, vatten, sand och kemikalier till förbränningsprocessen. Resursförbrukningen bedöms inte öka nämnvärt jämfört med nuvarande produktionsmängd. Förbrukningen av klassat avfall kommer öka jämfört med dagens nivå men inte överstiga våra tillståndsgivna 80 000 ton. Energiåtervinning av avfall innebär att andra bränslen kan användas på andra platser i samhället.

8.2 Luftemissioner

Verksamhetens emissioner till luft av grövre stoftpartiklar från förbränning, transporter och eventuell damning från lagring av bränsle och aska har främst lokal nedsmutsande effekt. Finare partiklar hör till inandningsbara och utsläpp av dessa kan förknippas med negativ hälsopåverkan. Fina stoftpartiklar som sprids långt kan även påverka strålningsbalansen i stratosfären och därmed ha värmande eller kylande effekt på klimatet. Utsläpp av kväveoxider har mestadels lokal påverkan då det innebär hälsorisker vid inandning men bidrar även regionalt till övergödning av vatten, försurning av mark och vatten samt bildning av marknära ozon. Även emissioner av kolmonoxid har främst lokal hälsopåverkan i närhet av utsläppspunkten. Utsläpp av svaveldioxid och väteklorid bidrar till försurning av mark och vatten. Verksamheten omhändertar den brännbara restfraktionen som i dagsläget saknar någon annan behandlingsmetod och energiåtervinning av dessa bränslen ger andra miljövinster. Anläggningen är utrustad med effektiv rökgasrening och kontinuerlig mätning av utsläpp till luft. Två gånger per år sker även periodiska mätningar för fastbränslepannorna. Utsläpp av koldioxid från transporter av bränslen och andra produkter till och från verksamheten bidrar till klimatpåverkan. Transporterna till och från anläggningen förväntas öka en del för planerad verksamhet.

SLB-analys redovisar luftföroreningskartor som ger en översiktlig bild av halterna i utomhusluften av PM10 och NO₂, i Gävleborgs län. För 2020 som ur ett meteorologiskt och utsläppsmässigt normalt år och har det gjorts med spridningsberäkningar i kombination med mätningar av luftföroreningshalter. I redovisningen anges koppling till miljö kvalitetsnormer.

Dessa kartor indikerar att halterna av PM10 och NO₂ i Bollnäs tätort är väl under miljö kvalitetsnormerna. Det är inte sannolikt att skillnaderna i utsläpp till luft från Säverstavverket vid en ökning av energiproduktionen till 250 GWh per år skulle ge upphov till mätbara skillnader i utomhusluften eller medföra någon risk att miljö kvalitetsnormerna för PM10 och NO₂ överskrids. (<https://www.slb.nu/slbanalys/luftfororeningskartor/> (hämtad 2023-04-27))

8.3 Utsläpp till vatten

Suspenderande och syreförbrukande ämnen som inte sedimenterat kan innebära grumlande effekt, ökning av sediment och minskad syrehalt. Tillförsel av kväve kan bidra till övergödning och indirekt till minskad syrehalt i recipienten. Utsläpp av metaller kan medföra förhöjda och skadliga halter i ytvatten, sediment och fisk.

Verksamhetens emissioner till vatten har en låg lokal påverkan eftersom processavloppsvatten renas med tidigare beskriven reningsutrustning innan utsläpp sker till diket som rinner ut i Varpen. Regelbunden provtagning sker av det kondensat som släpps ut samt i diket före och efter bränslelager. Bolaget är medlem i Ljusnan-Voxnan vattenvårdsförbund som bevakar och utvärderar statusen i vattenmiljön. Varpen omfattas av Havs- och vattenmyndighetens förfaranden HVMFS 2013:19 om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten. Varpen har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Undantag finns för dioxiner och dioxinlika föroreningar (senare målår 2027), bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar (mindre stränga krav), tributyltenn föreningar (tidsfrist 2027). Planerad utökning av produktionen bedöms inte försämra möjligheterna att uppnå god ekologisk eller god kemisk status. (<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=3e0dd9145e6e44f298111f47f5b4184d> (hämtad 2023-04-27))

8.4 Buller och lukt

Buller från anläggningen kommer från bland annat askutlastning, fläktar och maskiner. Transporter till och från anläggningen kan bidra med en höjning av bullernivåer längs med transportvägarna men har troligtvis en begränsad effekt då transporter av bränsle till anläggningen och avfall från anläggningen främst utförs under dagtid och längs med redan trafikerade vägar. Kortvarigt störande bullernivåer från anläggningen, högst någon minut, kan uppstå om till exempel säkerhetsventiler på anläggningen öppnar. Bullernivåer från transporter och drift bedöms inte öka nämnvärt till följd av ökad produktionsnivå. Vid bullermätningar som utförs vart tredje år har värdet legat under 40 dB nattetid vid närmaste bostäder.

All hantering av bränslen som innehåller lätt nedbrytbart material har förutsättning för att generera lukt. För att motverka lukt sker all lagring och hantering av avfall på Sävstaås avfallsanläggning. Allt avfallsbränsle tippas i en ficka och cirka ett dygns förbrukning förvaras inomhus på Säverstaverket vilket minskar risken för luktstörning utomhus.

8.5 Nedskräpning och damning

Nedskräpning och damning kan uppstå från öppen lagring och hantering av biobränslen samt till viss del från tippfickan. Effekten på omgivningen är främst lokal inom verksamhetsområdet och minimeras genom växtlighet och stängsel runt anläggningen.

8.6 Avfall och restprodukter

Avfall som uppkommit vid anläggningen bidrar indirekt till förbrukning av energi och andra resurser vid transport och omhändertagande. Den stora mängden avfall består av aska. Avfall som uppkommer på anläggningen omhändertas av avfallsentreprenör. Askan hanteras av godkänd mottagare.

8.7 Olyckshändelser och andra oavsiktliga händelser

Vid eventuella olyckshändelser eller annan påverkan som innebär läckage av, till exempel eldningsolja eller kemikalier, kan mark och grundvatten påverkas. Konsekvensen av en sådan händelse beror av vad som läckt ut och i vilken utsträckning man lyckats samla upp och omhänderta läckaget. Effekter på recipienten och på vattenlevande organismer kan uppstå till exempel till följd av förhöjd olje- eller annan föroreningshalt. Cisterner för eldningsolja och kemikalier är dubbelmantlade. Inomhus finns några mindre behållare som förvaras i invallning.

Risk för brand föreligger bland annat vid hantering och lagring av bränslen och brandfarlig vara. Vid eventuell brand sprids höga halter av sot, stoft och flera giftiga ämnen till luft, vatten och mark. Störst omedelbar effekt är akut hälsofara för personer som vistas i direkt närhet till branden och området för spridning av luftföroreningar i samband med brandförloppet. Släckvatten innehållande giftiga ämnen från förbränt material och använt släckmedel som når dagvattenledningar kan orsaka långtidseffekter på recipienten. För att minska risken för brand lagras flisat bränsle med risk för självantändning endast under kortare perioder och bestämmelser över stackstorlek finns. Om en brand skulle uppstå samlas släckvatten upp i dammen så det kan provtas och eventuellt omhändertas av sugbil och transporteras till godkänd mottagningsanläggning.

9. Planerade åtgärder för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa negativa miljöeffekter

Verksamheten kommer att bedrivas i enlighet med gällande krav i miljöbalken och förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll. Vidare kommer tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter som reglerar utsläpp att följas. Fastbränslepannorna omfattas av förordningen (2013:253) om förbränning av avfall (FFA). Verksamheten klassas även som en industriutsläppsverksamhet enligt industriutsläppsförordningen (2013:250) och omfattas av EU 2019/2010 BAT-slutsatser för avfallsförbränning. Oljepannorna omfattas av förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar (FMF) (1-50 MW installerad tillförd effekt). Hur kraven i dessa förordningar ska efterlevas kommer beskrivas närmare i kommande ansökan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.

För kontroll av att gällande villkor efterlevs övervakas utsläpp och driftparametrar både genom interna och externa kontroller enligt gällande egenkontrollprogram. Internt sker kontinuerlig övervakning och rapportering av driftparametrar samt flertalet emissionsparametrar. Externa kontroller sker genom periodiska mätningar av ackrediterad mätkonsult för kontroll av emissioner till luft och vatten. Utsläpp av processavloppsvatten kontrolleras genom regelbunden provtagning och analys av föroreningshalt på ackrediterat mätlaboratorium. Provtagning i bäcken sker 2 gånger per år uppströms och nedströms bränslelagret. Bolaget är medlem i Ljusnan-Voxnan vattenvårdsförbund som bevakar och utvärderar statusen i vattenmiljön.

Eftersom P6 producerar mer än 25 GWh omfattas den av avgiftssystemet för kväveoxider enligt lagen (1990:613) och förordningen (1991:339) som reglerar detta. Kväveoxider mäts kontinuerligt vid pannan och en extern ackrediterad mätkonsult anlitas varje år för genomförande av jämförande mätning enligt krav i föreskriften NFS (2016:13).

Verksamheten omfattas även av lagen och förordningen om vissa utsläpp av växthusgaser (SFS 2020:1173), (SFS 2020:1180). Varje år beräknas och verifieras verksamhetens utsläpp av koldioxid och utsläppsrätter överlämnas för utsläppen.

En bedömning av verksamhetens utsläpp till luft, recipient och buller kommer göras i samband med framtagande av kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Föroreningssituationen i mark och grundvatten utreds och kommer redovisas i en statusrapport som bifogas tillståndsansökan.

10. Bedömning om verksamheten kan antas ha betydande miljöpåverkan

Verksamhetens antas ha en betydande miljöpåverkan eftersom verksamhetens sidokod 90.210-i upptas i 6 § miljöbedömningsförordningen.

11. Genomförande av samråd

Inget undersökningssamråd har skett då vi valt att klassa verksamheten som att den har betydande miljöpåverkan. Detta samrådsunderlag gäller ett sådant avgränsningssamråd som avses i 6 kap. 28 § miljöbalken. Samrådsmöte hölls i bolagets lokaler på Sjukhusvägen 39 den 22 augusti tillsammans med representanter från Länsstyrelsen Gävleborg och Bollnäs kommun. Skriftligt samråd samt samråd på plats i Bollnäs Energis lokaler på Myrbäcksgatan 18 genomfördes 21 september med särskilt berörda, allmänhet, berörda myndigheter och intressenter. Inbjudan till samrådsmötet har gått ut via brev samt annonsering i Ljusnan den 31 augusti. I annonsen och i brevutskicket har det framgått var samrådsunderlaget går att ta del av samt på vilket sätt det går att lämna synpunkter.

Fortsatt samråd

Ansökan är ännu inte inlämnad och bolaget avser att i stället för ett tidsbegränsat ändringstillstånd, ansöka om ett ändringstillstånd som gäller tills vidare. Bolaget fortsätter därför samrådet och har valt att denna omgång samråda skriftligt. Planen är att lämna in ansökan under vintern 2023/2024.

Synpunkter inom ramen för avgränsningssamrådet i syfte att påverka arbetet med kommande tillståndsansökan ska lämnas senast 27 november till info@bollnasenergi.se eller genom att ringa 0278-265 63. Har du redan skickat in synpunkter behöver du inte skicka in samma synpunkter igen.

12. Innehåll i ansökan (Ansökan, Teknisk beskrivning, MKB)

Ansökan föreslås innehålla tre delar: ansökan om tillstånd, teknisk beskrivning av verksamheten och miljökonsekvensbeskrivning (MKB). De respektive delarna i ansökan föreslås innehålla i huvudsak följande avsnitt:

Ansökan

- Sökande
- Saken
- Yrkanden
- Tidigare prövning
- Sammanfattande omgivningsbeskrivning
- Sammanfattande verksamhetsbeskrivning
- Tillåtlighetsfrågor
- Kontroll
- Samråd
- Övrigt

Teknisk beskrivning

- Säverstaverket (beskrivning av anläggningen)
- Nuvarande verksamhet (produktion och utsläpp)
- Planerad förändring av verksamheten (produktion och utsläpp)

Miljökonsekvensbeskrivning

- Icke teknisk sammanfattning
- Administrativa uppgifter
- Inledning med beskrivning av ansökt verksamhet
- Kort teknisk beskrivning av verksamheten och planerad verksamhet, utformning och omfattning
- Lokalisering och planförhållanden
- Rådande miljöförhållanden
- Beskrivning och bedömning av miljöeffekter till följd av: utsläpp, resursförbrukning, buller, transporter, avfall
- Påverkan på miljökvalitetsnormer och miljömål
- Beskrivning av risker och beredskap
- Gällande förordningar och BAT-slutsatser
- Redogörelse för osäkerheter i underlag till MKB
- Uppgifter om hur kravet på sakkunskap är uppfyllt
- En redogörelse för de samråd som har skett och vad som kommit fram i samråden

Bilagor:

- Statusrapport avseende föroreningar i mark och grundvatten